

Směrnice Trio service group s.r.o.

K realizaci právních předpisů

zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění

zákon č.277/2009 Sb., o pojišťovnictví

Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016

o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), dále jen „GDPR“

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

	Směrnice Trio service group s.r.o.			
Zpracoval: Bc.Marek Kiša	Přezkoumal:	Schválil: Bc.Marek Kiša	Datum: 22.05.20 24	Revize č.:

Obsah

1.	DOHLED V POJIŠŤOVNICTVÍ.....	4
1.1.	Základní pojmy	4
2.	Zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „ZDPZ“).....	6
2.1.	Pojišťovací zprostředkovatel.....	7
2.1.1.	Samostatný zprostředkovatel.....	7
2.1.2.	Vázaný zástupce	8
2.1.3.	Doplňkový pojišťovací zprostředkovatel	8
3.	POJISTNÁ SMLOUVA	9
3.1.	Obsah pojistné smlouvy	9
3.2.	Pojistné podmínky.....	10
3.3.	Způsob uzavření pojistné smlouvy a její forma.....	10
3.4.	Vznik pojištění	10
3.5.	Změny v pojistné smlouvě	10
3.6.	Přerušování pojištění	11
3.7.	Zánik pojištění	11
4.	INFORMACE POSKYTOVANÉ ZÁJEMCI PŘED UZAVŘENÍM POJISTNÉ SMLOUVY	13
5.	ZACHOVÁVÁNÍ MLČENLIVOSTI	14
6.	OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	15
2		
6.1.	Základní pojmy	15
6.2.	Náležitosti osobních údajů	17
6.3.	Sankce	19

1. DOHLED V POJIŠŤOVNICTVÍ

Dohled v pojišťovnictví vykonává Česká národní banka zejména v zájmu ochrany pojistníků, pojištěných a oprávněných osob a v zájmu zachování finanční stability pojišťoven a zajišťoven.

Dohledu v pojišťovnictví podléhají pojišťovny, zajišťovny a pojišťovací zprostředkovatelé, kteří na území České republiky provozují pojišťovací nebo zajišťovací činnost, a to v rozsahu stanoveném zákonem č.277/2009 Sb., o pojišťovnictví (dále jen „Zpoj“). Jedná se o osoby, které vykonávají pro pojišťovnu nebo zajišťovnu činnost v jiném než pracovním poměru a další fyzické a právnické osoby, pokud tak stanoví Zpoj nebo jiný právní předpis.

Při výkonu dohledu v pojišťovnictví spolupracuje Česká národní banka s mezinárodními organizacemi, příslušnými orgány dohledu jiných států, ústředními správními orgány a organizacemi působícími v oblasti pojišťovnictví.

Předmětem dohledu České národní banky je dodržování Zpoj a jiných relevantních právních předpisů v rozsahu, v jakém se vztahují k provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti vč. činností s tím souvisejících, zejména souladu provozovaných činností s uděleným povolením, hospodaření tuzemské pojišťovny nebo zajišťovny z hlediska zabezpečení splnitelnosti jejich závazků, výše a způsobu tvorby a použití technických rezerv, finančního umístění a solventnosti, vedení účetnictví, řídicího a kontrolního systému, doplňkového dohledu nad činnostmi pojišťovny ve skupině.

Tuzemská pojišťovna (zajišťovna) i pojišťovna (zajišťovna) z třetího státu předkládá České národní bance:

- účetní uzávěrku a výroční zprávu, popř. konsolidovanou výroční zprávu
- pozvánku na valnou hromadu nebo oznámení o jejím konání a zápis z valné hromady
- průběžné výkazy o své činnosti
- doklady a jiné materiály, informace a vysvětlení nezbytné pro výkon dohledu, které si Česká národní banka vyžádá.

1.1 Základní pojmy

Zájemce o pojištění

Zájemcem o pojištění je osoba, která má zájem o uzavření pojistné smlouvy s pojistitelem.

Účastníci pojištění

Účastníkem pojištění je pojistitel a pojistník jako smluvní strany a dále pojištěný a každá další osoba, které z pojištění vzniklo právo nebo povinnost.

Pojistitel

Pojistitelem je právnická osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost podle Zpoj.

Pojistník

Pojistníkem je osoba (fyzická nebo právnická), která uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu, z níž jí vyplývá povinnost platit pojistné za pojistnou ochranu. Obvykle je pojistník zároveň pojištěným, ale někdy tomu tak není, jde-li o pojištění cizího rizika. Pojistník může uzavřít pojistnou smlouvu na pojistné riziko pojištěného, který je osobou odlišnou od pojistníka. Pojistník je povinen seznámit pojištěného s obsahem pojistné smlouvy týkající se pojištění jeho pojistného rizika.

Pojištěný

Pojištěným je osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu, se vztahuje pojištění. V životním pojištění je to osoba, na jejíž život je pojištění sjednáno.

Oprávněná osoba

Oprávněná osoba je osoba, které vzniká v důsledku pojistné události právo na pojistné plnění.

Obmyšlená osoba

Osoba, kterou určí pojistník v pojistné smlouvě a které v případě smrti pojištěného vznikne právo na pojistné plnění. Tuto osobu může pojistník určit již při sjednání pojištění nebo kdykoliv později. Pokud pojistník není sám pojištěným, může ustanovit nebo změnit obmyšleného pouze se souhlasem pojištěného.

Obmyšlený se určuje buď jménem, nebo vztahem k pojištěnému (manžel, manželka, dítě, rodiče).

Pojistné

Pojistné je úplata za soukromé pojištění. Je to vlastně protihodnota za poskytnutou pojistnou ochranu, úplata za přenesení negativních finančních důsledků nahodilosti z jednotlivých subjektů na pojistitele. Pojišťovna stanoví výši pojistného na základě reálných pojistně matematických předpokladů tak, aby byla zajištěna trvalá splnitelnost všech jejích závazků z provozované pojišťovací činnosti.

Běžné pojistné

Běžné pojistné je pojistné stanovené za pojistné období.

Pojistné období

Pojistné období je časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí pojistné. Je to zpravidla rok, pololetí, čtvrtletí nebo měsíc.

Jednorázové pojistné

Jednorázové pojistné je pojistné stanovené na celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno.

Splatnost pojistného

Běžné pojistné je splatné první den pojistného období, nebylo-li dohodnuto jinak. Jednorázové pojistné je splatné dnem počátku pojištění, nebylo-li dohodnuto jinak.

Pojistná událost

Je to nahodilá skutečnost, blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Škodná událost

Je to skutečnost, ze které vznikla škoda a která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.

2. Zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „ZDPZ“)

Zprostředkování pojištění je na základě § 2 písm. e) ZDPZ definováno jako jednání jménem pojistitele nebo zákazníka odlišné od poskytování pojištění, **které spočívá v**

- nabízení možnosti sjednat, změnit nebo ukončit pojištění, včetně srovnávání pojištění
- předkládání návrhů na sjednání, změnu nebo ukončení pojištění
- provádění dalších přípravných prací směřujících ke sjednání, změně nebo ukončení pojištění, včetně poskytování doporučení vedoucího ke sjednání, změně nebo ukončení pojištění
- sjednání nebo změně pojištění
- pomoci při správě a při uplatňování práv z pojištění

I když pojišťovací zprostředkovatel vykonává pouze jednu z výše uvedených činností, jde již o zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví. To znamená, že nemusí současně vykonávat více, resp. všechny tyto činnosti. Vždy však musí jít o odbornou činnost.

Zmiňovaný zákon se proto nepoužije na:

- pouhé poskytování obecných informací o pojištění nebo zajištění nebo obdobných informacích o pojišťovnách, zajišťovnách nebo pojišťovacích zprostředkovatelích za předpokladu, že účelem takové činnosti není napomáhat sjednání nebo změně pojištění nebo zajištění či plnění z nich
- na distribuci pojištění, je-li pojistitelem osoba, která svou činnost nevykonává jako podnikatel, nebo osoba, jejíž činnost je vyloučena z působnosti zákona o pojišťovnictví
- srovnávání pojištění, neumožňuje-li sjednání nebo změnu pojištění
- poskytování informací a doporučení v rámci činnosti osoby oprávněné k výkonu advokacie nebo notáře podle příslušných právních předpisů
- likvidaci pojistných událostí

1. Pojišťovací zprostředkovatel

Na základě ZDZP se jím rozumí ten, kdo jako podnikatel zprostředkovává pojištění nebo zajištění.

Zprostředkovávat pojištění nebo zajištění jako podnikatel může pouze:

- samostatný zprostředkovatel
- vázaný zástupce
- doplňkový pojišťovací zprostředkovatel
- pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika

1. Samostatný zprostředkovatel

Pro účely ZDZP se jím rozumí ten, kdo je oprávněn zprostředkovávat pojištění nebo zajištění na základě oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele uděleného Českou národní bankou. Česká národní banka mu v souladu s § 7 ZDPZ udělí oprávnění, pokud:

- má sídlo na území České republiky
- je důvěryhodný
- je odborně způsobilý
- má povinné pojištění v souladu s § 13 ZDPZ a udržuje likvidní finanční jistotu ve výši 4 % z přijatého ročního pojistného, minimálně však 18 750 EUR a pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně používá účet pojišťovny nebo zvlášť k tomu zřízený účet
- údaje o osobě žadatele uvedené v žádosti umožňují identifikaci žadateli v příslušném základním registru
- Česká republika je jeho domovským členským státem

2. Vázaný zástupce

- Pro účely ZDPZ se jím rozumí ten, kdo je oprávněn zprostředkovávat pojištění nebo

zajištění na základě zápisu do registru České národní banky.

- Pro výkon své činnosti spočívající ve zprostředkování pojištění nebo zajištění má se zastoupeným uzavřenou smlouvu, která musí mít písemnou formu a lze ji uzavřít pouze s jedním zastoupeným.
- Česká národní banka na základě oznámení zastoupeného zapíše do registru vázaného zástupce, pokud údaje uvedené v tomto oznámení umožňují jeho identifikaci a jeho domovským členským státem je Česká republika.
- Oznámení se podává prostřednictvím elektronické aplikace pro registraci subjektů.
- O (ne)provedení zápisu Česká národní banka neprodleně informuje zastoupeného. Nesouhlasí-li zastoupený s neprovedením zápisu, vydá Česká národní banka na jeho žádost rozhodnutí o neprovedení zápisu rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.
- V případě, že splňuje podmínky pro zápis do registru, Česká národní banka ho neprodleně zapíše, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne, kdy jí oznámení došlo.
- V případě, že vázaný zástupce nesplňuje podmínky pro oznámení nebo výkon činnosti, zastoupený je povinen bez zbytečného odkladu ukončit závazek ze smlouvy.
- Použije-li samostatný zprostředkovatel při své činnosti vázaného zástupce, nahradí škodu jím způsobenou, jako by ji způsobil sám. Povinnost k náhradě škody se řídí obecnou právní úpravou v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), srov. např. podmínky vzniku povinnosti nahradit škodu v § 2909 až § 2919 OZ, způsob a rozsah náhrady škody v § 2951 až 2971 OZ apod.

3. Doplnkový pojišťovací zprostředkovatel

- Podle ustanovení § 24 ZDPZ je jím ten, kdo je oprávněn zprostředkovávat pojištění na základě zápisu doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele pro daného zastoupeného do registru České národní banky.
- Je oprávněn zprostředkovávat pouze pojištění, které je doplňkovou službou k dodávanému zboží nebo poskytované službě, a to jenom jako svoji doplňkovou činnost.
- Je oprávněn uzavřít smlouvu pro zprostředkování pojištění i s více zastoupenými, tato smlouva však musí mít písemnou formu.
- Česká národní banka na základě oznámení zastoupeného zapíše do registru doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele, pokud údaje uvedené v tomto oznámení umožňují jeho identifikaci a jeho domovským členským státem je Česká republika.
- V případě, že splňuje podmínky pro zápis do registru, Česká národní banka ho zapíše neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dnů ode dne, kdy jí oznámení došlo.
- Použije-li samostatný zprostředkovatel při své činnosti doplňkového pojišťovacího zprostředkovatele, nahradí škodu jím způsobenou, jako by ji způsobil sám. Povinnost k náhradě škody se řídí obecnou právní úpravou v OZ (srov. např. podmínky vzniku povinnosti nahradit škodu v § 2909 až § 2919 OZ, způsob a rozsah náhrady škody v §

2951 až 2971 OZ apod.)

3. POJISTNÁ SMLOUVA

Pojistná smlouva

Pojistná smlouva je upravena v OZ a pojistitel se v ní zavazuje poskytnout pojistníkovi nebo třetí osobě pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost krytá pojištěním (pojistná událost), a pojistník se zavazuje zaplatit pojistiteli pojistné.

Není-li pojištění ujednáno na pojistnou dobu kratší než jeden rok, vyžaduje smlouva písemnou formu. Přijal-li pojistník nabídku včasným zaplacením pojistného, považuje se písemná forma smlouvy za zachovanou.

Pojistná smlouva vyjadřuje konkrétní pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění. Dohodnuté podmínky jsou závazné pro pojistitele i pro druhou smluvní stranu. Součástí pojistné smlouvy jsou pojistné podmínky vydané pojistitelem, s nimiž musí být pojistník před uzavřením pojistné smlouvy prokazatelně seznámen.

Pojistka

Pojistka je potvrzení o uzavření pojistné smlouvy. Pokud dojde k její ztrátě, poškození nebo zničení, vydá pojistitel na žádost a náklady pojistníka druhopis pojistky.

3.1. Obsah pojistné smlouvy

Je-li pojistná smlouva uzavřena v písemné formě, musí obsahovat:

- určení pojistitele a pojistníka
- určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena
- určení, zda se jedná o pojištění škodové nebo obnosové
- vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události
- výši pojistného, jeho splatnost a údaj, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové
- vymezení pojistné doby a doby, na kterou byla pojistná smlouva uzavřena
- v případě pojištění osob, bylo-li dohodnuto, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, způsob, jakým se oprávněná osoba na těchto výnosech bude podílet
- identifikační údaje pojistníka, pojištěného a oprávněné osoby
- u fyzických osob: jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu bydliště a rodné číslo nebo datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, popřípadě obchodní firmu
 - u právnických osob: obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo a u tuzemských právnických osob též identifikační číslo
 - pojistné podmínky vydané pojistitelem, pokud nejsou uvedeny přímo v pojistné smlouvě.

3.2. Pojistné podmínky

- Vymezí zpravidla podrobnosti o vzniku, trvání a zániku pojištění, pojistnou událost, výluky z pojištění a způsob určení rozsahu pojistného plnění a jeho splatnost.
- Odkazuje-li smlouva na pojistné podmínky, seznámí s nimi pojistitel pojistníka ještě před uzavřením smlouvy.

3.3. Způsob uzavření pojistné smlouvy a její forma

- Neurčí-li se v nabídce, do kdy má být přijata, vyžaduje se její přijetí do jednoho měsíce ode dne doručení nabídky druhé straně; je-li však uzavření smlouvy podmíněno lékařskou prohlídkou, vyžaduje se přijetí nabídky do dvou měsíců. Nabídku pojistitele může pojistník přijmout i včasným zaplacením pojistného ve výši uvedené v nabídce. Považuje-li se odpověď na nabídku za nový návrh, platí, že byl odmítnut, nepřijme-li jej druhá strana do jednoho měsíce ode dne doručení.
- Navrhuje-li strana změnu smlouvy, použije se výše uvedené obdobně.

Pojistná smlouva musí mít písemnou formu, s výjimkou případů, kdy zakládá pojištění s pojistnou dobou kratší než 1 rok (krátkodobé pojištění). Ostatní právní jednání týkající se pojištění musí mít písemnou formu (výhrady, omezení nebo jiné změny proti původnímu návrhu), nebylo-li dohodnuto jinak. Každá ze stran musí obdržet alespoň jedno vyhotovení pojistné smlouvy, což platí i pro změnu pojistné smlouvy.

3.4. Vznik pojištění

- Pojištění vzniká prvním dnem po uzavření pojistné smlouvy, nebylo-li dohodnuto, že vznikne již uzavřením pojistné smlouvy nebo později. Lze dohodnout, že se pojištění vztahuje i na dobu před uzavřením pojistné smlouvy.
- Nestanoví-li OZ jinak, pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, pokud pojistník v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost již nastala, a pojistitel nemá právo na pojistné, jestliže v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost nemůže nastat.

3.5. Změny v pojistné smlouvě

Pro návrh na změnu pojištění platí stejná ustanovení OZ jako pro uzavření pojistné smlouvy. Jde zejména o následující ustanovení:

- přijetí návrhu ve lhůtě určené navrhovatelem
- přijetí návrhu zaplacením pojistného
- není-li navrhovatelem lhůta pro přijetí návrhu určena, tak přijetím návrhu nejpozději do 1 měsíce od jeho obdržení, je-li třeba ke změně lékařská prohlídka, tak přijetím návrhu do 2 měsíců od jeho obdržení
- návrh musí mít písemnou formu, není-li stanoveno jinak (krátkodobá pojištění)
- každá strana dostane 1 vyhotovení

Kromě výše uvedeného lze v pojistné smlouvě stanovit podmínky, za kterých má pojistitel právo

v souvislosti se změnami podmínek rozhodných pro stanovení výše pojistného, (s výjimkou změny věku a zdravotního stavu u pojištění osob) upravit nově výši běžného pojistného na další pojistné období. Takto stanovenou výši je pojistitel povinen sdělit pojistníkovi nejpozději ve lhůtě 2 měsíců před splatností pojistného za pojistné období. V jiných případech, nestanoví-li pojistná smlouva jinak, nelze bez dohody s pojistníkem výši pojistného měnit. Pokud pojistník nesouhlasí, musí tento svůj nesouhlas vyjádřit do 1 měsíce ode dne, kdy se změnu dozvěděl. V případě, že nesouhlasí, pak soukromé pojištění zaniká uplynutím pojistného období.

3.6. Přerušování pojištění

Pojištění může být během pojistné doby přerušeno. Za dobu přerušování pojištění netrvá povinnost platit pojistné a není dáno právo na plnění z událostí, které nastaly v době přerušování pojištění a které by jinak byly pojistnými událostmi.

Pojištění se přerušuje, nebylo-li pojistné zapláceno do 2 měsíců ode dne jeho splatnosti, pokud nebylo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak. Doba přerušování pojištění se započítává do pojistné doby. Přerušit nelze povinné pojištění, pokud existují zákonem stanovené důvody jeho trvání. Životní pojištění lze přerušit, jen bylo-li to ujednáno.

3.7. Zánik pojištění

Pojištění zaniká některým z následujících způsobů:

Uplynutím doby

Pojištění zaniká uplynutím pojistné doby. U pojištění sjednaného na dobu určitou lze v pojistné smlouvě dohodnout, že uplynutím doby, na kterou bylo pojištění sjednáno, pojištění nezaniká, pokud pojistitel nebo pojistník nejméně 6 týdnů před uplynutím pojistné doby nesdělí druhé straně, že na dalším trvání pojištění nemá zájem. Pokud pojištění nezanikne, prodlužuje se za stejných podmínek o stejnou dobu, na kterou bylo sjednáno, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

Nezaplacením pojistného

Nestanoví-li OZ jinak, zaniká pojištění dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části, doručené pojistníkovi, přičemž tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc. Upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění, že pojištění v případě nezaplacení dlužného pojistného zanikne.

Dohodou

Pojistitel a pojistník se mohou na zániku pojištění dohodnout. V této dohodě musí být určen okamžik zániku pojištění a způsob vzájemného vyrovnání závazků.

Výpovědí

Je-li sjednáno pojištění s běžným pojistným, zaniká pojištění výpovědí pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období; výpověď musí být doručena alespoň 6 týdnů před uplynutím

pojistného období, jinak je neplatná.

Pojistitel nebo pojistník mohou pojištění vypovědět do 2 měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy. Dnem doručení výpovědi počíná běžet osmidenní výpovědní lhůta, jejímž uplynutím pojištění zaniká.

Pojistitel nebo pojistník mohou pojištění vypovědět do 3 měsíců ode dne doručení oznámení vzniku pojistné události. Dnem doručení výpovědi počíná běžet výpovědní lhůta 1 měsíc, jejímž uplynutím pojištění zaniká.

Pojistník může pojištění vypovědět do 1 měsíce ode dne doručení sdělení o převodu pojistného kmene nebo jeho části podle zvláštního právního předpisu nebo do 1 měsíce ode dne zveřejnění oznámení o odnětí povolení k provozování pojišťovací činnosti pojistitele nebo do dvou měsíců ode dne, kdy se dozvěděl, že pojistitel nepoužil při určení výše pojistného nebo pro výpočet pojistného plnění hledisko rovného zacházení. Dnem doručení výpovědi počíná běžet osmidenní výpovědní lhůta, jejímž uplynutím pojištění zaniká.

Odstoupením

Zodpoví-li pojistník nebo pojištěný při sjednávání pojistné smlouvy úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně písemné dotazy pojistitele týkající se sjednávaného pojištění, má pojistitel právo od pojistné smlouvy odstoupit, jestliže při pravdivém a úplném zodpovězení dotazů by pojistnou smlouvu neuzavřel. Toto právo může pojistitel uplatnit do 2 měsíců ode dne, kdy takovou skutečnost zjistil, jinak právo zanikne.

Právo odstoupit od pojistné smlouvy jako pojistitel má i pojistník, jestliže mu pojistitel nebo jím zmocněný zástupce nepravdivě nebo neúplně zodpověděl jeho písemné dotazy týkající se sjednávaného pojištění. Odstoupením od pojistné smlouvy se smlouva od počátku ruší. Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů ode dne odstoupení od pojistné smlouvy, vrátit zaplacené pojistné, od kterého se odečte to, co již z pojištění plnil.

Jedná-li se o pojistnou smlouvu uzavřenou formou obchodu na dálku, má pojistník právo bez udání důvodů odstoupit od pojistné smlouvy ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření pojistné

smlouvy nebo ode dne, kdy mu byly sděleny pojistné podmínky, pokud k tomuto sdělení dojde na jeho žádost po uzavření pojistné smlouvy.

Odmítnutím plnění

Pojistitel může plnění z pojistné smlouvy odmítnout, jestliže příčinou pojistné události byla skutečnost, o které se pojistitel dozvěděl až po vzniku pojistné události a kterou nemohl zjistit při sjednávání pojištění nebo jeho změně v důsledku úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně zodpovězených písemných dotazů, a jestliže by při znalosti této skutečnosti tuto smlouvu neuzavřel nebo (by ji uzavřel) za jiných podmínek, nebo jestliže oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na plnění vědomě nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této události zamlčí.

Pojištění zaniká dnem, kdy zaniklo pojistné riziko nebo pojištěná věc nebo jiná majetková hodnota, nebo dnem, kdy došlo ke smrti pojištěné fyzické osoby nebo zániku pojištěné právnické osoby bez právního nástupce, nestanoví-li OZ nebo pojistná smlouva jinak.

4. INFORMACE POSKYTOVANÉ ZÁJEMCI PŘED UZAVŘENÍM POJISTNÉ SMLOUVY

Před uzavřením pojistné smlouvy musí být zákazníkovi oznámeny následující informace o pojišťovacím zprostředkovateli:

- jméno, adresa sídla a skutečnost, že je pojišťovacím zprostředkovatelem a zda provozuje činnost zprostředkování pojištění jako samostatný zprostředkovatel, případně jména pracovníků, kteří se zákazníkem přímo jednají
- vázaný zástupce rozliší, zda pojišťovna jedná v roli pojistitele nebo pojišťovacího zprostředkovatele
- označení registru, v němž je zapsán
- informace o způsobech vyřizování stížností zákazníků, pojištěných nebo jiných oprávněných osob, včetně možnosti obrátit se na ČNB a o mimosoudním řešení sporů prostřednictvím finančního arbitra nebo jiným způsobem
- jméno zastoupeného
- jména pojišťoven, pro které je oprávněn zprostředkovávat pojištění
- zda má přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech nebo základním kapitálu pojišťovny, se kterou má být pojištění sjednáno, jestliže tento podíl převyšuje 10%

- zda pojišťovna, se kterou má být pojištění sjednáno, nebo osoba ovládající danou pojišťovnu má přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech nebo základním kapitálu pojišťovacího zprostředkovatele, jestliže tento podíl převyšuje 10%
- informace o povaze své odměny poskytnuté mu v souvislosti se sjednávaným pojištěním nebo změnou pojištění
- zda je v daném pojištění odměňován zákazníkem, pojišťovnou, nebo zároveň zákazníkem a pojišťovnou
- výši odměny, která je hrazena přímo zákazníkem; není-li to možné, metodu výpočtu takové odměny
- jedná-li pojišťovací zprostředkovatel na základě smlouvy uzavřené se zákazníkem a vyplývá-li z takové smlouvy pro zákazníka určitá povinnost, předá pojišťovací zprostředkovatel zákazníkovi jedno vyhotovení takové smlouvy

Před uzavřením pojistné smlouvy, která se týká životního pojištění je povinen sdělit mj. také:

- charakteristiky opcí
- způsob výpočtu a rozdělení bonusů
- podmínky a lhůty odstoupení od pojistné smlouvy, určení možných odečítaných částek při odstoupení od smlouvy a adresu, na kterou je možné odstoupení od smlouvy zaslat
- obecné informace o daních, poplatcích a jiných obdobných peněžitých plněních souvisejících s pojištěním
- informace o povaze a zdroji střetu zájmů a další informace v souladu s ustanovením § 85 ZDZP

5. ZACHOVÁVÁNÍ MLČENLIVOSTI

Na základě ustanovení § 74 ZDPZ jsou pojišťovna i pojišťovací zprostředkovatel povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se dozvěděli od zákazníka v souvislosti s distribucí pojištění. Porušení mlčenlivosti je podle § 114 ZDPZ klasifikováno jako přestupek a může za něj být uložena pokuta až do výše 10 000 000 Kč.

Na tuto problematiku se také obdobně použijí ustanovení zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zpoj“), z něhož vyplývá, že pojišťovací zprostředkovatelé a samostatní likvidátoři pojistných událostí jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech týkajících se pojištění fyzických a právnických osob. Povinnost zachovávat mlčenlivost mají tyto osoby i po skončení pracovního nebo jiného než pracovního poměru.

Podle Zpoj se fyzická osoba se dopouští přestupku tím, že jako člen statutárního nebo dozorčího orgánu, zaměstnanec pojišťovacího zprostředkovatele, likvidátor nebo jako osoba činná pro pojišťovacího zprostředkovatele, poruší povinnost zachovávat mlčenlivost.

Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost podle Zpoj není poskytnutí informací se souhlasem osob, jichž se tyto údaje týkají, a dále poskytnutí těchto informací na písemné vyžádání:

- a) České národní banky při výkonu dohledu,
- b) soudu,
- c) orgánu činného v trestním řízení,
- d) správce daně pro výkon správy daní,
- e) příslušného orgánu dohledu členského státu nebo třetího státu, jestliže se jedná o pojištění sjednané pojišťovnou se sídlem na území tohoto státu,
- f) Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- g) orgánů sociálního zabezpečení ve věci řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo zdravotní pojišťovny ve věci vymáhání náhrady nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění vynaložených v důsledku protiprávního jednání třetí osoby vůči pojištěnci,
- h) Veřejného ochránce práv v souvislosti s šetřením podle zákona upravujícího jeho působnost,
- i) Národního bezpečnostního úřadu, zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra při provádění bezpečnostního řízení podle zákona upravujícího bezpečnostní způsobilost,
- j) Orgánu příslušnému rozhodovat o porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a střet zájmů,
- k) Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to za předpokladu, že se požadované informace budou vztahovat ke konkrétní osobě a lze je použít pouze ke splnění povinnosti vyplývající z působnosti orgánu nebo úřadu podle písmen a) až j).

11. OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

11.1. Základní pojmy

Fundamentálním právním předpisem, který upravuje ochranu osobních údajů je Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), dále jen „**GDPR**“.

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

Osobními údaji veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“), přičemž identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor (např. jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor) nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby.

Subjektem údajů je fyzická osoba, již se osobní údaje týkají. Údaje vztahující se výlučně k právnické osobě tak nejsou osobními údaji. Osobním údajem však již je např. e-mailová adresa zaměstnance právnické osoby.

Osobní údaje mohou být osobními údaji pouze ve vztahu k žijící fyzické osobě, jelikož obecné nařízení vylučuje svoji působnost na údaje o zesnulých osobách.

Subjekt údajů má právo na to být informován o zpracování svých osobních údajů. Tím se rozumí právo na určité informace o zpracování jeho osobních údajů, tak aby byla především naplněna zásada transparentnosti zpracování. Jde zejména o informace o účelu zpracování, totožnosti správce, o jeho oprávněných zájmech, o příjemcích osobních údajů. V tomto případě jde o pasivní právo, jelikož aktivitu musí vůči subjektu údajů vyvinout správce, aby požadované informace stanovené v obecném nařízení subjektu údajů poskytl, resp. zpřístupnil.

Úplný výčet informací, které správce poskytuje při shromažďování osobních údajů, lze nalézt v článcích 13 a 14 GDPR. Toto nařízení formálně rozlišuje poskytování informací v případě, že osobní údaje jsou získány od subjektu údajů, resp. nejsou získány od subjektu údajů.

Mezi další práva subjektu údajů, která jsou založena na aktivitě (žádosti) subjektu údajů, patří:

- právo na přístup k osobním údajům
- právo na opravu, resp. doplnění
- právo na výmaz
- právo na omezení zpracování
- právo na přenositelnost údajů
- právo vznést námitku
- právo ne být předmětem automatizovaného individuálního rozhodování s právními či obdobnými účinky

Správce je subjekt (nerozhoduje právní forma), který určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů a za zpracování primárně odpovídá. Z povahy věci musí být u každého zpracování správce. Správce osobní údaje zpracovává pro účely vyplývající z jeho činnosti (např. zákonem stanovené povinnosti, ze smluv), ale může je zpracovávat i pro vlastní určené účely, např. pro své oprávněné zájmy, pokud tyto zájmy nepřevyšují zájem na ochraně základních práv a svobod fyzických osob.

Zpracovatelem je subjekt, kterého si správce najímá, aby pro něj prováděl s osobními údaji zpracovatelské operace. Jinými slovy zpracovatel zpracovává osobní údaje pro správce. Není však povinností správce najmout si zpracovatele, tj. zpracovatel není nutný prvek zpracování. Zpracovatelem není jednotlivý zaměstnanec správce (např. účetní či personalista správce a ani jeho vnitřní útvar).

Od správce se zpracovatel liší tím, že v rámci činnosti pro správce může provádět jen takové zpracovatelské operace, kterými jej správce pověří nebo vyplývají z činnosti, pro kterou byl zpracovatel správcem pověřen. Je nutné poznamenat, že zpracovatel je zpracovatelem pouze ve vztahu k osobním údajům poskytnutým správcem, nikoli osobních údajů, které zpracovává pro účely, které se jej přímo dotýkají (např. je správcem při zpracování osobních údajů vlastních zaměstnanců). Typickým zpracovatelem je např. externí mzdová účetní společnost nebo poskytovatel vzdáleného úložiště apod.¹⁷ Stejně jako u správce, ani u zpracovatele není určující jeho právní forma.

11.2.Náležitosti osobních údajů

Osobní údaje musí být:

- ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem
- shromažďovány pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a nesmějí být dále zpracovávány způsobem, který je s těmito účely neslučitelný
- přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány
- přesné a v případě potřeby aktualizované, tzn. musí být přijata veškerá rozumná opatření, aby osobní údaje, které jsou nepřesné s přihlédnutím k účelům, pro které se zpracovávají, byly bezodkladně vymazány nebo opraveny
- uloženy ve formě umožňující identifikaci subjektů údajů po dobu nikoli delší, než je nezbytné pro účely, pro které jsou zpracovávány (výjimkou je např. archivace, uložení pro statistické účely nebo veřejný zájem)
- zpracovány způsobem, který zajistí jejich náležité zabezpečení, včetně jejich ochrany pomocí vhodných technických nebo organizačních opatření před neoprávněným či protiprávním zpracováním a před náhodnou ztrátou, zničením nebo poškozením

Za výše uvedené odpovídá jejich správce, kterým může být fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci; agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů.

Zpracování osobních údajů je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu:

- subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů pro jeden či více konkrétních účelů
- zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost tohoto subjektu údajů
- zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje
- zpracování je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo fyzické osoby
- zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce
- zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjektem údajů dítě

Citlivé údaje jsou zahrnuty do tzv. zvláštních kategorií osobních údajů, přičemž jsou to takové osobní údaje, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení, členství v odborech, zdravotním stavu či o

sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby. Za zvláštní kategorii údajů jsou považovány i genetické a biometrické údaje, které jsou zpracovávány za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby.

I zvláštní kategorie osobních údajů lze zpracovávat, jestliže:

- subjekt údajů udělil výslovný souhlas
- zpracování je nezbytné pro plnění povinností v oblasti pracovního práva, práva sociálního zabezpečení a sociální ochrany
- zpracování je nutné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby v případě, že subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý udělit souhlas
- zpracování provádí v rámci svých oprávněných činností nadace, sdružení či jiný neziskový subjekt, který sleduje politické, filozofické, náboženské nebo odborové cíle za podmínky, že se zpracování vztahuje pouze na současné nebo bývalé členy nebo na osoby, které s tímto subjektem udržují pravidelné styky související s jeho cíli, a že tyto osobní údaje nejsou bez souhlasu subjektu údajů zpřístupňovány mimo tento subjekt
- zpracování se týká osobních údajů zjevně zveřejněných subjektem údajů
- zpracování je nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků nebo při jednání soudů
- zpracování je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu
- zpracování je nezbytné pro účely preventivního nebo pracovního lékařství, pro posouzení pracovních schopností zaměstnance, lékařské diagnostiky, poskytování zdravotní nebo sociální péče apod;
- zpracování je nezbytné z důvodu veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví, jako je ochrana před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami nebo zajištění bezpečnosti zdravotní péče, léčivých přípravků nebo zdravotnických prostředků
- zpracování je nezbytné pro účely archivace ve veřejném zájmu, pro účely vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely.

Velmi často bude zmocnění pro zpracování zvláštní kategorie osobních údajů obsaženo v příslušném právním předpise, kterým se správce musí řídit, či bude vyplývat z oprávněné činnosti správce.

11.3.Sankce

Ukládání správních pokut musí být účinné, přiměřené, ale zároveň odrazující. Správní pokuty se ukládají podle okolností každého jednotlivého případu, a to kromě či namísto opatření uvedených v čl. 58 odst. 2 písm. a) až h) a j) GDPR. Podstatné tedy je, že nikoli za každé porušení obecného nařízení musí být udělena pokuta, ale správce může být například nejprve upozorněn, že zamýšlené operace zpracování pravděpodobně porušují obecné nařízení, nebo může být správci, jehož operace zpracování porušily obecné nařízení, uděleno napomenutí nebo mu může být nařízeno, aby vyhověl žádosti subjektu údajů. Správci může být mezi dalšími též nařízeno uvést zpracování do souladu s obecným nařízením atd. Každé porušení obecného nařízení tedy nebude představovat uložení správní pokuty.

Výše pokut je rozdělena do dvou skupin podle porušení, jakého se správce dopustil. Pokutu lze udělit buď do výše 10 000 000 EUR (nebo až do 2% celkového ročního celosvětového obratu, jde-li o podnik) nebo do výše 20 000 000 EUR (nebo až do 4% celkového ročního celosvětového obratu, jde-li o podnik). Rozdělení do dvou skupin odráží důležitost porušených povinností, kdy ve skupině s vyšší sazbou jsou povinnosti, u jejichž porušení je očekávána vyšší intenzita zásahu do práva na ochranu osobních údajů, které obecné nařízení zajišťuje. Do nižší sazby spadá např. porušení ustanovení týkajících se záznamů o činnostech zpracování či posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, zatímco do vyšší sazby jsou například zahrnuta porušení povinností upravujících zásady a zákonnost zpracování, podmínky souhlasu se zpracováním osobních údajů, podmínky zpracování zvláštních kategorií osobních údajů a práva subjektu údajů.

